Elintarvikeketju kaipaa yhteistä tilannekuvaa ja yhteistyötä

Tiina Vyyryläinen
5.10.2018

Lailla ei ratkaista elintarvikeketjun ongelmia

- Yhteinen näkemys sopimusten ja sopimuskäytäntöjen nykytilasta puuttuu
- Lakiehdotus perustuu suurelta osin vanhentuneisiin tietoihin
- Toimenpiteiden ja lainsäädännön tulisi perustua tosiasioihin, ei tunteisiin ja uskomuksiin
- Alkutuotannon kannattavuusongelmat eivät ratkea jäykistämällä ketjun sopimustoimintaa tai lisäämällä valvontaa

Vain harvat maatilat myyvät tuotteitaan kaupalle

Mille tahoille olet myynyt tai myyt tilasi tuotteita ainakin joskus (viimeisen kahden vuoden aikana)?

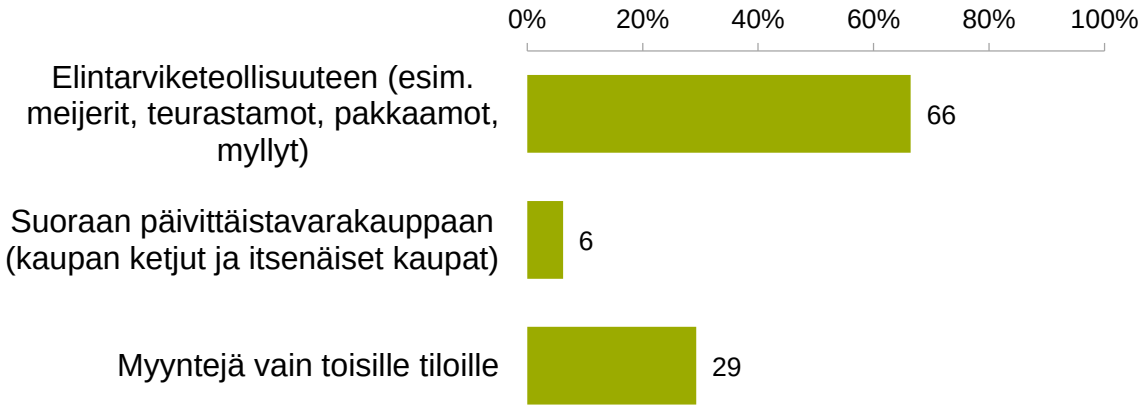

Kaupalle suoraan myyvät maatilat harjoittavat pääasiassa puutarhakasvien avomaaviljelyä ja kasvihuoneviljelyä. Muilta tiloilta myynti suoraan kauppaan on harvinaista.

Lähde: Selvitys tuottajien ja kaupan myyntisuhteista, TNS Kantar Oy. Kaupan liitto ja PTY 2018

Suullista sopimista kaupan kanssa ei yleensä koeta ongelmaksi

Miten ongelmalliseksi koet sen, että sopimukset kaupan kanssa eivät ole kirjallisia?

Viljelijöiden mukaan enemmistö kaupan kanssa tehdyistä sopimuksista on toistaiseksi voimassa olevia ja kolmasosa määräaikaisia tai kertaluonteisia.
Lähde: Elintarvikeketjun kauppatavat eri sopimussuhteissa 2016; ETL, PTY, MTK.

Kaupan kokemuksen mukaan monet viljelijät pitävät suullisia sopimuksia nopeina ja helppoina myyntitapoina kauppaan – varsinkin tutulle kauppiaalle.

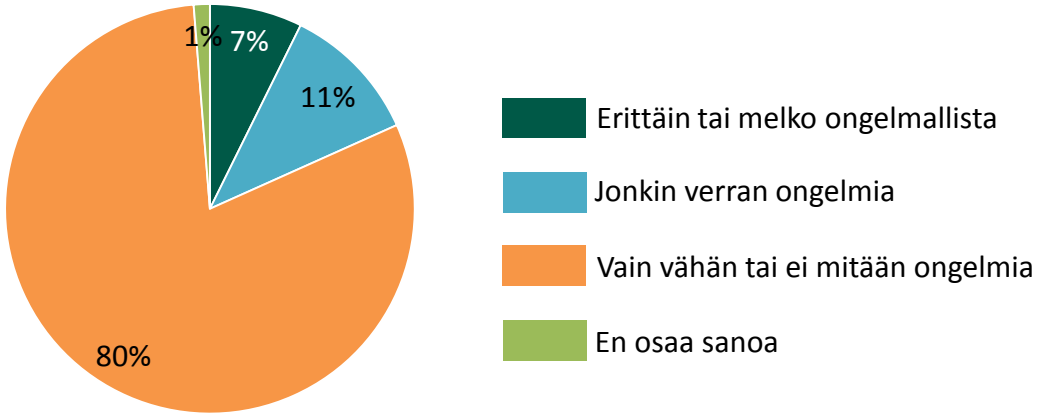

Lähde: Selvitys tuottajien ja kaupan myyntisuhteista, TNS Kantar Oy. Kaupan liitto ja PTY 2018

Suoraan kauppaan myyvillä maatiloilla on harvoin erimielisyyksiä kaupan kanssa

Jos sopimussuhteissa kaupan kanssa on ollut erimielisyyksiä, miten niitä on ratkaistu? ,%

85 % viljelijöistä kertoi, että kumpikin osapuoli noudattaa yleensä sopimusehtoja.
Lähde: Elintarvikeketjun kauppatavat eri sopimussuhteissa 2016; ETL, PTY, MTK.

Lähde: Selvitys tuottajien ja kaupan myyntisuhteista, TNS Kantar Oy. Kaupan liitto ja PTY 2018

Itsesääntely ja yhteistyö tehokkaampaa

- Laki ehdotetussa muodossaan heikentää tehokkaan itsesääntelyjärjestelmän toimintaedellytyksiä
- Valtuutettuun kohdistuu epärealistisia odotuksia
- Suomalainen elintarvikeketju toimii kansainvälisessä kilpailussa, kansallinen erityissääntely heikentää kotimaisen ruokaketjun kilpailukykyä

→ Kotimaisesta sääntelystä tulisi pidättäytyä, kunnes EU-direktiivin sisältö ja voimaantulo on selvillä